

ISSN 0321-1401

Дошкільне 12 виховання 2008

Щомісячний науково-методичний журнал Міністерства освіти і науки України для педагогів і батьків

**ОХОРОНА ЖИТТЯ
І ЗДОРОВ'Я —
інструкція
МОН України**
с. 3

**ВИХОВАННЯ
ДОБРОТИ** с. 5

**"МОВНИЙ
ПРОРИВ"** с. 8

**НАВЧАННЯ
В РУСІ** с. 14

**ІГРИ З
КОЛЬОРАМИ**
с. 20

с. 16 **АСОЦІАТИВНЕ
МИСЛЕННЯ**

БАРВИ НАТХНЕННЯ

Розвивальні ігри з дослідження колірних відтінків

Цього року наші читачі мали змогу ознайомитися з оригінальним доробком **Людмили ШУЛЬГИ**, вчителя образотворчого мистецтва НВК "Основа" м. Запоріжжя. У журналах "Дошкільне виховання" (№ 1), "Палітра педагога" (№ 4), "Джміль" (літній та осінній випуски) було подано авторську програму спецкурсу з формування у дітей 3–10 років життя колористичної культури; уроки малювання крапками; а також ігри-вправи з циклу "Світ веселки", які розкривають природу кольору. Нині подаємо образотворчі ігри з циклу "Світ відтінків".

Різноколірні калюжі

Гра-експеримент для дітей 5 років

Мета: вчити дітей отримувати світлий відтінок, експериментуючи з білим кольором та кольорами спектра.

Матеріал: картки із зображеннями: вгорі — білої хмарки, внизу — контура калюжі; посередині — жовтогарячого сонечка (блакитної бабки, жовтих соняхів та каченят, чорних вороненят, фіолетового бузку, червоного маку, малини, мухоморів, зеленої ялинки, синіх дзвіночків); гуаш (біла та кольорів спектра); пензлики; палітри; серветки; ємкість з водою.

Хід гри

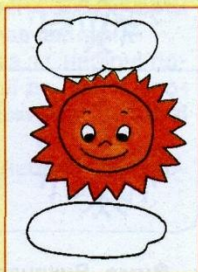
Педагог розповідає казку.

❖ Жила собі Хмаринка. Вона була біла й така легенька, що вміла літати. Якось летіла Хмаринка по небу і з цікавістю розглядала землю. Побачила Калюжу, глянула в неї і здивувалася. Калюжа стала такою ж білою, як і Хмаринка! Побачило це Сонечко з неба, теж зазирило в Калюжу і знайшло там своє відображення. Дивляться біла Хмаринка та жовтогаряче Сонечко і не можуть зрозуміти: якого кольору стала Калюжа?

Допоможіть Хмаринці та Сонечку отримати відтінок барви й розфарбуйте ним Калюжу.

Завдання: змішати білу й жовтогарячу фарби та розмалювати заготовки.

Примітка: подібним чином складається оповідка з участю інших персонажів, зображених на картці, і змішуються відповідні фарби з білою.

Хто дивився в Калюжу?

Дидактична гра для дітей 5 років

Мета: закріплювати уявлення дітей про світлі відтінки кольорів; вчити утворювати їх.

Матеріал: картки із зображеннями білої хмарки — вгорі, калюжі певного світлого відтінку — внизу, з отвором для вкладки — посередині; овали-вкладки із зображеннями предметів різних кольорів спектра (жовтого курчати, блакитної кульки, рудої лисиці, чорного кота, фіолетової бабки, червоного маку, зеленої жабки, синього бегемота).

Хід гри

Педагог розповідає казку.

❖ Жила-була біленька Хмаринка. Літала собі по небу, землю розглядала. Побачила Калюжу, глянула в неї і

здивувалася: відображення в ній не було білим. А якого кольору? Допоможіть визначити колірний відтінок дивовижної Калюжі й знайдіть того, хто дивився у неї разом з Хмаринкою.

Завдання: розглянути забарвлення Калюжі на картці й дібрати предметну вкладку, колір якої відповідає відтінку барви, який має Калюжа.

Свято білого кольору

Гра-експеримент для дітей 5 років

Мета: активізувати експериментальну діяльність дітей з фарбами; спонукати їх спостерігати за взаємодією білого кольору з кольорами спектра й утворенням світлих відтінків. Розвивати здатність бачити схожість й відмінність світлих колірних відтінків; розвивати уяву під час розглядання різноколірних плям та домальовування їх.

Матеріал: цупкий папір; скло прямокутної форми (розмір А4); гуаш (біла, жовта, червона, синя); мастихін або пензлик-фейц; палітри; серветки; ємкість з водою.

Хід гри

Педагог пропонує дітям влаштувати свято для білої барви: імпровізувати гуртом казку на склі. Накладаючи фарби на скляну поверхню, діти називають кожний колір з урахуванням його характеру. Потім накривають скло аркушем паперу, знімають і розглядають одержаний відбиток.

Завдання: відповісти на запитання: "Скільки відтінків утворилося з чотирьох кольорів? Що між ними схожого й відмінного? На що схоже це зображення?" Домалювати деталі, щоб цей образ упізнали всі.

Різноколірні хмаринки

Гра-експеримент для дітей 5–7 років

Мета: досліджувати можливості поєднання кольорів спектра з білим кольором. Стимулювати творчу активність дітей у створенні оригінальних різноколірних хмаринок. Розвивати художній смак.

Матеріал: папір; гуаш (біла, жовта, червона, синя); пензлики; палітри; серветки; ємкість з водою.

Хід гри

Педагог розповідає казку.

❖ Жили собі хмаринки. Вони були легенькі, білі й казково гарні. Але люди лише зрідка зводили очі до неба й милувалися ними. Тож вирішили хмаринки подивувати людей. Допоможіть їм виглядати незвично.

Завдання: зобразити хмаринки, незвичні за кольором та формою.

Драбинка для Сонечка

Гра-експеримент для дітей 5–6 років

Мета: закріплювати знання про послідовність барв веселки. Активізувати дослідницьку поведінку в експериментуванні з основними кольорами спектра.

Матеріал: картки із зображенням сонечка над драбинкою з контурами сходинок; гуаш основних кольорів (жовта, червона, синя); пензлики; серветки; палітри; ємкість з водою.

Хід гри

Педагог пропонує дітям послухати казку.

❖ Жило-було Сонечко. Вночі воно спало, й на землі було темно. А вранці Сонечко піднімалося по казковій драбинці, дуже схожій на веселку. Всі щаблики-сходинки цієї драбинки були яскраво розфарбовані — кожна у певний веселковий колір. Та якось налетіли вітер з дощем і змили фарби зі сходинок. Настав час Сонечкові спати. Дивиться воно вниз на драбинку й не бачить її веселкових сходинок. Зажурилося Сонечко: як же воно повернеться додому? Допоможіть Сонечку.

Завдання: розфарбувати сходинки драбинки всіма барвами веселки, використовуючи тільки основні кольори (жовтий, червоний, синій) і змішуючи певні фарби для утворення інших кольорів спектра.

Драбинка для Хмаринки

Гра-експеримент для дітей 5–6 років

Мета: досліджувати природу світлих кольорних відтінків, експериментуючи з білим та основними кольорами. Закріплювати знання послідовності розташування кольорів спектра.

Матеріал: картки із зображенням білої хмаринки над драбинкою з контурами сходинок; гуаш (біла, жовта, червона, синя); пензлики; серветки; палітри; ємкість з водою.

Хід гри

Педагог розповідає казку.

❖ Жила собі біленька легенька Хмаринка. І дуже любила вона бувати високо-високо в небо. А допомагала їй у цьому дивовижна драбинка, яку подарувала їй барвіста Веселка. Тому її сходинки своїми кольорами нагадували саму Веселку. Але їхні відтінки були дуже світлі, і драбинка здавалася легкою та повітряною, як сама Хмаринка. Хочете побачити веселкову драбинку для Хмаринки? Тоді розфарбуйте її сходинки.

Завдання: розфарбувати драбинку, використовуючи фарби основних кольорів та змішуючи їх з білою.

Драбинка для Хмари

Гра-експеримент для дітей 5–6 років

Мета: досліджувати природу темних відтінків в експериментуванні з чорним та основними кольорами. Закріплювати знання послідовності розташування кольорів спектра.

Матеріал: картки із зображенням чорної хмари над драбинкою з контурами сходинок; гуаш (чорна, жовта, червона, синя); пензлики; серветки; палітри; ємкість з водою.

Хід гри

Педагог пропонує дітям послухати казку.

❖ Жила собі велика чорна Хмара. Вона була холодною й дуже самотньою. У неї не було жодного друга. Коли Хмара підлітала до Сонечка, воно ховалося за інші хмарки. Коли вона діставалася до білої пухнастої Хмаринки, то вітер швидко відносив ту вдалину. І чорна Хмара зажурилася. Хмара плакала так гірко, що пролила на землю чимало дощів. А коли, нарешті, заспокоїлася, визирнуло Сонечко, усміхнулося їй, і на небі з'явилася Веселка. Веселка радісно засяяла всіма своїми барвами: "Дякую тобі, Сонце, за твоє тепле світло, а тобі, Хмаро, дякую за свіжий дощ! Ви обоє — мої справжні друзі!" І Веселка

подарувала Хмарі драбинку, кожна сходинка якої нагадувала про дружбу Хмари й Веселки.

Хочете побачити це диво? Розфарбуйте всі сходинки драбинки, додаючи до веселкових барв краплю чорної фарби й отримуючи темні відтінки основних і складних кольорів.

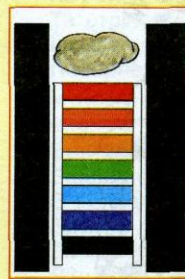
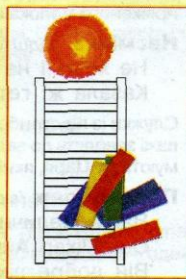
Завдання: використовуючи фарби основних кольорів, отримати складні. Розфарбувати драбинку, змішуючи всі кольори спектра з чорним.

Драбинки-сестрички

Дидактична гра для дітей 5–6 років

Мета: дослідити особливості кольору та його відтінків; розвивати здатність розрізняти чистий колір, його світлий та темний відтінки; класифікувати колір за насиченістю: світлий, яскравий, темний.

Матеріал: картки із зображеннями вгорі жовтогогарячого сонця, білої хмаринки та чорної хмари й драбинками під ними із вирізаними для вкладки щабликами-сходинками; комплекти вкладинок-сходинок усіх барв веселки — яскравого кольору, світлого та темного відтінків.

Завдання: розглянути картки й викласти кожному свою драбинку. Із закінченням гри запитати: "Чому ти так виклав? Чим схожі три драбинки? Як їх назвати за кольорами? Як назвати світлі відтінки? Як назвати темні відтінки?"

Вбрання для олівців

Дидактична гра для дітей 5–6 років

Мета: продовжувати досліджувати особливості кольору; експериментувати в отриманні його світлих і темних відтінків.

Матеріал: картки із зображенням трьох олівців — середній розфарбований одним із кольорів спектра, інші — білі; гуаш (біла, жовта, червона, синя, чорна); пензлики; серветки; палітри; ємкість з водою.

Завдання: розглянути колір розфарбованого олівця, знайти його на палітрі серед кольорів спектра або утворити з основних кольорів. Отримати два відтінки — світлий і темний, а потім розфарбувати ними контурні зображення олівців.

Сімейка олівців

Дидактична гра для дітей 6–7 років

Мета: досліджувати особливості кольорного спектра; розвивати здатність диференціювати кольори та відтінки, групувати відтінки в одному кольорі, рухаючись від світлих до темних.

Матеріал: картки всіх кольорів спектра з прорізами для вкладинок; площинні вкладки-олівці всіх кольорів спектра (разом із чорним), а також світлих і темних відтінків.

Завдання: розглянути вкладинки, згрупувати їх за кольором і викласти ряд кожного кольору (від світлого до темного). ■

